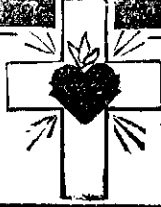

Duminica

Organ de propagandă religioasă și morală.
Organ informativ al AGRU-lui din Eparhia
Maramureșului

Biroul de distribuire: Librăria Asociației
Sighet, Piața Unirii No. 25.

Prețul unui exemplar: 2 Lei.

Redactor responsabil: T. Berinde

Abonamentul pe un an: 100 Lei.

Cuvântul

Superioritatea omului față de celelalte creațiuni de manifestează și prin facultatea de a vorbi. Darul de a vorbi este un dar admirabil, care face ca omul să fie om.

Vorba e incapabilă de rațiune. Ea este revelațiunea sufletului, este baza vieții sociale. E o putere formidabilă, decide asupra vieții, morții și averii. Judecă asupra soartei și pâinii de toate zilele. Prin agitații pune în fierbere sângele, fanatizează milioane. Ea face istoria.

Ea poate să fie artistică, frumoasă ca și un răsărit de soare, luminând și încălzind ca focul. Câte odată sună ca muzica, altă dată înfloresce ca o floare. E o vrăjitoare, când transformă sentimentele în cuvinte.

Adeseori are rolul Samarițeanului milostiv. Cuvântul compătitor, izvorit din inima iubitoare, e totdeauna salvator de om.

De multe ori însă e blestem, expresiunea infamiei din om. Puhoaiile murdare ale cuvintelor clevețitoare nimicesc vieți și valori. Câte catachisme s'au deslănțuit în urma cuvintelor ieșite din gura demagogilor teroriști!

In după amiază a învierii, doi dintre învățăceii lui Isus, obosiți, mergeau către Emaus. Triști, retrăiau ceasurile tragice ale patimilor lui Isus. În înviere nu credeau. Isus s'a alăturat de ei și, cu cuvinte blânde, îi întrebă: Ce sunt cuvintele aceste, de cari vă întrebați?

Acelaș Isus se alătură de noi în calea vieții noastre și aude cuvintele infame și murdare ce ies din gura noastră. Aude cuvintele eșite din gura omului obsedat de Satana, cuvintele jignitoare indreptate contra lui Dumnezeu, care încearcă a desființa puterea morală a Evangheliei. Cuvinte, care hăzuiesc sufletul omului

nevinovat și neînvățat, îl contaminează și îl îndeamnă la părăsirea lui Dumnezeu.

În drum către „Emausul” nostru, de câte ori lipsește „frâul” în conversațiile pornite pe povârniș, care trecând hotarele bunei cuviințe ne umple urechile cu murdării, simțurile le excită spre păcat? Cuvintele în doi peri dovedesc, că cei ce vorbesc au uitat, că mergem către „Emaus”, că Isus ne însoțește și „cătră seară este”.

Isus, mielul nevinovat, veci-

nicul nostru tovarăș, aude cu scârbă aceste vorbe. Și nu ne întreabă, cași pe sfinții învățăcei: „ce sunt cuvintele aceste, de cari vă întrebați?” Ne va întreba odată, când va trebui să-i răspundem, dar atunci blânda întrebare va deveni o judecată aspră: în drum spre Emausul vieții ați vorbit aceea ce nu trebuia, v'am însoțit ca să vă mângâi, dar curățenia mea nu s'a potrivit cu murdăria vorbelor voastre. Acum ziua voastră s'a plecat și vă așteaptă veșnica noapte.

Cu ochi văzători

Aveam sub streșină un cuib de rândunele. Mica familie trăia în fericire, ciripind vesel ziua întreagă. Trei pușori mereu hămisiți cu gură rău căscată așteptau din minut în minut pe tătucul sau mămică, ca să le aducă câte o gănganie grasă, înbucătură delicată pentru gustul lor păsăresc.

Fericirea însă n'a ținut mult. Pușorii s'au împănă și au încercat și ei viața lor independentă. Între timp însă, în urma cine știe ce calamități, mămică sau tătucul a pierit. Ciripitul vesel s'a schimbat într'o mușie tristă. Pasărea stingheră stătea ziua întreagă pe sârma telefonului, cuibul a rămas părăsit, pradă vrăbiilor hrăpărețe. Rândunica tristă și-a mutat locuința pe becul electric din coridor, purtându-și amarul zilelor singuratică până toamnă, când împreună cu fericitele părechi a plecat și singuratică pasăre, închizând în mica sa inimă tristețea sa mohorită.

A sosit primăvara, iar eu, pe timpul întoarcerii rândunecilor, așteptam din zi în zi pe prietenul meu solitar. Într'o zi apoi am văzut că becul din coridor și-a reprimat locatarul. Era tot trist și îngândurat. Abia un ceas din zi eșea la vânatoare, ca să nu piară de foame. Incolo, stătea ziua întreagă în mușenia tristă.

Peste câțva timp însă m-a surprins într'o dimineață un ciripit vesel. Micul meu prieten

în tovarășia unei rândunice cânta, zburdând deasupra becului. Am înțeles, vremea tristeții a trecut. O alta rândunică, care rămas tot stingheră, care stătea tot atât de tris undeva pe o sârmă de telegraf, s'a întâlnit cu sârmanul meu prieten și s'au întovărășit. Cu puteri noi, cu veselie au început a zidi. Rând pe rând au adus în cioc o bucată de noroi sau un pai. Deasupra becului pe albul părelui au apărut pete negre de tină și de atunci observ, cu ce măiestrie se clădește un cuib chemat ca să adăpostească pe descendenții aceluia, cari s'au întovărășit cu scopul de a da viață unei noi generații.

Oamenii nu fac așa. Clădesc și ei cuiburi cu mare măiestrie, impodobite cu persiane moi și scumpe, cu mobile după moda cea mai excentrică, cu talouri mai mult sau mai puțin veritabile. Dar, rândunica, până n'a avut speranța, că din noua tovarășie se vor naște pui, s'a indostulit cu becul gol, căci pentru ea cuibul nu mai avea rost. Numai nădejdea procreației a determinat-o, ca să înceapă o nouă clădire.

Și când, cu ochi văzători mă uit la cuiburile goale, neatinsă nici când de ciripitul vesel al copiilor, mi se pare, că omul e inferior păsărilor. Și văd un pericol amenințator. Lipsește continuitatea intelectualității.

Pătura intelectuală își complectează cadrele mereu din fără-nime. Nouile cadre rămân la rândul lor sterpe, ca locul lor să fie luat din nou de alți fii de țărani.

În aceasta materie ajunge a deschide matricola unei parohii de oraș și tristul adevăr se manifestează în modul cel mai documentat. La o instituție culturală sunt 16 doamne măritate. Împreună au 4 copii, dintre aceștia trei sunt a unei doamne, care între celelalte apare ca un corb alb între cei negri, o excepție de model. Și așa este pretutindeni.

Și mă întreb, ce folos de cuib și ce folos de tovarășie, dacă cuibul nu încălzește copii veseli, dacă este viețuit de copii drăgălași. Ce folos de tovarășie, dacă scopul ei dela început e eliminat?

D. ministru Gr. Gafencu a făcut o vizită de omagiu Papei Pius XII

Sfântul Părinte a conferit ministrului nostru de externe marea cruce a ordinului Pius XII

Cum au decurs celelalte vizite în Cetatea Vaticanului

Cetatea Vaticanului, 3 (Rador) Ministrul de externe al României, d. Gr. Gafencu și dna însoțit de d. Comnen ambasadorul României pe lângă Sfântul Scaun, a făcut Marți dimineață o vizită de omagiu S.S. Papei Pius XII. Papa a avut o cordială convorbire cu oaspeții, care a durat trei sferturi de oră. D. Gafencu a făcut apoi o vizită cardinalului Maglione secretarul de stat al Vaticanului. În vizitele acestea ministrul de externe al României purta marea cruce a ordinului Pius IX. care i-a fost decernat ieri.

În sala Clementină se adunaseră elevii colegiului român cari au făcut o entusiastă manifestare dlui Grigore Gafencu.

Celelalte vizite în

Cetatea Vaticanului

Cetatea Vaticanului, 3 (Rador) După audiența privată a dlui Grigore Gafencu și a ambasadorului României la Sf. Părinte S.S. Papa a primit pe d-na Gafencu și pe celelalte persoane din suita ministrului, cărora le-a dat binecuvântarea sa.

Dlul Gafencu, Sf. Părinte i-a acordat marea distincție pe care o constituie cordonul ordinului Pius. Dsa și dna Gafencu și ambasadorul Comnen au fost primiți apoi de cardinalul Maglione secretar de stat. Cortegiul s'a înapoiat la ambasadă în aceeași ordine ca la venire.

La ora 12, d. ministru Gafencu a vizitat colegiul Ploromân, împreună cu ambasadorul României și au fost întâmpinați de directorul colegiului. La ora 13, cardinalul Maglione secretar de stat al Vaticanului s'a dus la ambasadă României pentru a întoarce vizita dlui ministru Gafencu. La ambasadă a avut loc un dejun, la care în afară de cardinalul Maglione au luat parte cardinalii Dolci, Marmagi și de Gerano, monseniorul Tardini, Principesa Borghese, contesa San Severino, doamnele de onoare ale Reginei Impărătese, marghiza Perucchini Crescenti, contele Aspremont comandantul gărzii cu dna Principesa Ruspoli, contesa Longare, un reprezentant al ordinului de Malta și alte personalități din înalta aristocrație romană și demnitari al Vaticanului.

La ora 17, d. ministru Gafencu însoțit de d. Comnen și ministrul Duiiu Zamfirescu, de personalul diplomatic român și suita, au vizitat în grădina Vaticanului, mulajele de pe columna lui Traian.

Seara d. ambasador Comnen a oferit un dineu intim în onoarea dlui ministru Gafencu la care au asistat ministrul României la Quirinal și personalul celor două oficii diplomatice.

Citiți și răspândiți

„Dumineca”

Figuri din Maramureșul unit cu Roma.

Ioan Doros

De origine din Târșolț — Tera Oașului, — s'a născut în anul 1851, ca fiul cel mai mare dintre 6 copii vii ai cantor-învățătorului Vasile Doros și Iiina Bura. În vârstă de 5 ani a fost dus la școală, ca să învețe carte la Remeși și Baia-Mare. Terminând cursurile școlii primare a fost înscris la Liceul din Satu-Mare, iar clasa VIII-a a terminat la Beiuș, făcând acolo examenul de maturitate între cei dintâi în anul 1869. Deja stanci Beiușul era centul și focarul românismului și al culturii românești. Școlile românești de acolo au fost create prin ctitoria Episcopilor catolici români Vulcan, Erdeli, Sileghi și mai târziu de Pavel, acolo în vestul Țării s'a adunat pleiada cărturarilor români, insetoșaji de carte românească, din toate unghiurile Țării de pe vremuri.

De acolo face drumul în două săptămâni la Episcopia de Gherla, pentru a fi primit între cei aleși ai Domnului, pregătindu-se la chemarea Preoției. Terminând studiile teologice în anul 1874 s'a căsătorit cu Rozalia Bud, fca fostului preot în Sat-Șugatag și în urmă la Bixad. Sfințit de preot, trece la administrarea parohiei Mireșul-Mare, din Chioar, unde-și ia pe fratele său mai mic Nicolae lângă sine, purtându-l la școală și îl crește din ale sale și cu dragoste frățească, ca un tată.

Inzestrat cu agere calități naturale: orator popular, naționalist infocat, cu caracter de granit, e trimis în urmă ca preot, în anul 1878 la Ocna-Șugatag — în Maramureș, — unde după 8 ani de pastorație evident activă și mănoasă, e mutat la Sat-Slatina, Maramureșul dincolo de Tisa, în anul 1886.

Ar trebui se consacrăm un articol special, arătând activitatea pastorală desfășurată numai în aceasta singură comună, de unde venea la ședințele comitetului Asociației, la adunările generale, la conferințe făcând procesele verbale. Pe lângă toate acestea a înființat, cu fiul său Atanasie, un cor bisericesc: Corul plugarilor „Atanasian” al

harnicilor Slăteni, rămași în afară de hotarele Maramureșului istoric. Ar trebui să reproducem fotografia acestor bărbați, femei, feciori și fete, veritabili nobili și credincioși maramureșeni, cu fețe deschise, ochi scilpitori de pace sufletească și de curățenie trupească, în portul lor pitoresc în mijlocul lor cu păstorul lor sufleteș, alături cu fiul său asemenea Pr. Atanasie. Oare așa s'au desnaționalizat maramureșenii, pe vremea aceluia care era Ioan Doros și tovarășii lui în Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș?

Aici coincide activitatea lui personală — după Mecenatele de pie memorie Episcopul Mihail Pavel, cu sprijinul și ajutorul căruia și a poporului anorias, — edifică marea biserică de piatră din Sat-Slatina. Ca paroh în districtul Sighetului, în frunte cu zelul Protopop tractual, regretatul Vasile Lazar (vezi Dumineca Nr.) căruia îi este mâna dreaptă în conducerea districtului, ca notar al aceluiaș district în răstimp de vreo 15 ani. Păstorește 36 ani în Sat-Slatina, în pace și cu zel, turma incredințată, cu un apostol și își crește vasta familie pe la școli românești dintre cari unul, Dr. Titu Doros avocat cu renume și inzestrat cu mare știință juridică ajunge și prefect al Maramureșului și e unul dintre cele mai ilustre personalități ale acestui județ. Altul Atanasie, ca profesor de religie și preot în Tarna-Mare cântăreț de forță ambii au repausat tineri.

Ioan c. Doros sub războiul mondial suferă mult din partea dușmanilor. După moartea Vicarului Titu Budu, cumnatul său timp de 4 ani a girat ca protopop districtual oficiul Vicarial foraneu episcopesc al Maramureșului între anii 1917—1921.

Din Satu-Slatina care în urma tratatelor de pace a rămas atașată Ceho-Slovaciei după o pastorație de 36 ani a trecut ca preot paroh-protopop emerit în România-Mare, la Sat-Șugatag și familia Hărniciești și ca atare a adormit în Domnul în pământul Țării pe care a dorit-o și care i-a fost atât de dragă, în orașul Sighet, în anul 1923 Februarie 3. În veci amintirea lui.

Am arătat în cele ce preced pe scurt, activitatea lui. Nu am da însă o icoană fidelă și întreagă despre el, ori și cum am accentua simțemintele sale românești-naționale și catolice, decă nu am evoca și faptele săvârșite de el.

Ioan c. Doros abia, numit din Ocna-Șugatag la Sat Slati-

na, — în vecinătatea orașului Sighet, — în anul 1886, a înțeles în scurtă vreme scopurile, intențiunile și chemarea acestei Asociații, atât din punct de vedere național, cât și spiritual și-a și manifestat voința la împreună lucrare în realizarea aceluia cu conducătorii societății.

Despre cadrele acestei împreună lucrări, ne dau dovadă eclatantă, procesele verbale dresate și introduse în registrele proceselor verbale ale ședințelor comitetului administrativ, cât și cele ale adunărilor generale-ordinare, extra ordinare și electivă. Și azi admirăm în procesele verbale dresate de el scrisoarea lui caligrafică cât și exactitatea, preciziunea și claritatea conținutului.

În anul 1887 din adunarea generală ordinară și electivă, ținută în ziua de 22 Noembrie este ales notarul Asociației.

Primele Statute ale Asociației erau întocmite și prezentate spre aprobare forurilor competente în anul 1864, având de scop conform art. 2: „Înființarea și susținerea unui institut Pedagogico Alumnatu Naționalu în Sighetul Marmagei și se va numi „Institutul Pedagogico Alumnatu român naționalu din Sighetul Marmagei”. (art. 3).

Cum însă între timp — dela 1860 și până la 1868, — Statul Ungar a început cu înființarea Preparandiilor — Școlilor Normale — de Stat, în contra legii și egalității aprobarea Statutelor prezentate suferă schimbări amănări și prelindea intervenții. Acele Statute a fost aprobate cu data de 2 Iulie 1870, când în prealabil conducătorii Asociației au convenit cu guvernul Ungar, că renunță la susținerea Preparandiei și vor susține numai internatul.

Liniștea abia a durat câțiva ani căci la sfârșitul anului 1887 guvernul pretindea din nou modificarea atât a Statutelor cât și a Regulamentului intern al Internatului, aprobate odată în anul 1868, apoi modificate în 1870. Se începe o șicană din partea guvernului și o energică apărare a drepturilor din partea Asociației. Urmează ședințe după ședințe, adunări generale extraordinare, pertractări confidentiale, discuțiuni infocate și animate, cari au durat până la data de 3 Septembrie a anului 1893. Ca rezultat statutele din nou modificate au fost din nou aprobate.

Pe aceasta vreme cade începutul activității notarului nou ales Ioan Doros.

O Domne! Cât de mult ar putea învăța aceia, cari vorbesc

IMPREUNA CU BISERICA

despre desnaționalizarea Marameșului, din aceste procese verbale, dresate de Ioan Doros, că ce este și ce înseamnă: „spiritualitatea românismului” desinteresat, condus de iubirea neamului, față de egoismul materialist ascuns. Li lăsăm însă pe acești sărmani rătăciți în pace!

Dela data alegerii sale de notar și până la 22 Iunie 1917 participă și drează 93 de procese verbale de ședință și de adunări generale, ordinare extraordinare și electiv.

La 30 Noemvrie 1917 convoacă o adunare extraordinară, aducând la cunoștința celor prezenți, că era silit să convoace această adunare dat fiind că în scurt interval au trecut la cele veșnici unul după altul: Petru Mihalyi președintele, Tit Bud vicepreședintele, dr. Ioan Mihalyi casierul, dr. Ilie Mariș controlorul și casier interimar al Asociației, astfel cere să se constituie un birou și comitet interimar până la convocarea unei adunări generale electiv. Cu data aceasta este ales de vicepreședinte, în care calitate a participat încă la 9 ședințe, ultima dată la 26 Februarie, 1920.

A desconsiderat ori ce greutate, ori ce anotimp, ori ce vreme, ori ce greutate; deși în timpul războiului mondial, în anii 1914—1919 a avut de suferit destule inconveniente, totuși în acest interval a participat la 11 ședințe, parte ca notar, parte ca vicepreședinte.

La parte la ședința ținută în ziua de 10 Ianuarie 1919 cu 9 zile înainte de intrarea armatei române, când se decide reorganizarea Asociației și modificarea Statutelor, în vederea situației schimbate. Se decide înființarea unui Casinou românesc, în cadrele Asociației Pentru întocmirea nouilor Statute se delegă pe lângă președinte: dr. Alexandru Lazar, dr. Titu Doros, Pr. Iuliu Doros și Pr. Nicolae Doros.

La 4 Aprilie 1919 ia parte la dezbaterile proiectului de Statute în ședința Comitetului, la fel în adunarea generală extraordinară și electivă ținută în ziua de 16 Mai 1919, în care au fost acceptate Statutele prezentate de Comitet, fără modificări și s'a reconstituit Biroul și Comitetul de administrație sub stăpânirea suveranității române, aceste Statute au fost depuse la Tribunal, pentru recunoașterea personalității juridice a Asociației.

Presidează ședința Comitetului ținută la 26 Februarie 1920, exprimându-și părerea că Asociația trebuie să păstreze spiritul și principiile tradiționale ale asociației care sunt din moși-

Și trecând Isus, a văzut pe un om orb din naștere; și l-au întrebat ucenicii lui, zicând: „Rabbi, cine a păcătuit, acesta au părinții lui, de s'a născut orb?” Răspuns-a Isus: „Nu a păcătuit nici acesta, nici părinții lui: ci ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu în el. Eu trebuie să lucrez lucrurile celui ce m'a trimis până când este ziua; căci vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze. Cât sunt în lume, lumină sunt lumii”. Acestea zicând, a scuipat pe pământ și a făcut țină din scuipătură și a uns ochii orbului cu țină; și i-a zis: „Mergi de te spală în scaldătoarea Siloamului!” (care se tâlmăcește trimis). Deci s'u dus și s'a spălat și a venit văzând. Iar vecinii și ceice îl văzuse mai înainte, că era orb, ziceau: „Nu este acesta, care ședea și cerșea?” Unii ziceau: „Acesta este”; alții ziceau: „Nu, ci seamănă cu el”. Iar el zicea: „Eu sunt”. Deci i au zis: „Cum de ți-s'au deschis ochii?”. Răspuns-a el și le-a zis: „Omul care se cheamă Isus, a făcut țină, mi-a uns ochii și mi-a zis: „Mergi de te spală în scaldătoarea Siloamului!” Am mers, m'am spălat și am văzut. Deci i-au zis: „Unde este acela?” Zis-a el: „Nu știu”. Dusu-l-au la farisei pe acela, care era odinioară orb. Și era în zi de sâmbătă, când a făcut Isus țină și i-a deschis ochii. Deci l-au întrebat fariseii iarăși,

strămoși și sunt depuse și în nouile Statute, aprobate de Adunarea generală ținută în anul 1919 la 16 Mai. La „împlinirea vremii” despre care făcea amintire regretatul și fostul vicepreședinte Tit Bud, când după multe pertractări istovitoare, cu delegatul guvernului ungar, ținute în zilele de 24—27 Noemvrie 1892 fiind conducătorii societății forțați la modificarea statutelor, pretinzându-se: desconsiderarea ca-

cum a văzut. Și el le-a zis: „Mi a pus țină pe ochi și m'am spălat și văz”. Deci ziceau unii din farisei: „Acest om nu este dela Dumnezeu, pentru că nu ține sâmbăta”. Alții ziceau: „Cum poate omul păcătos să facă astfel de minuni?” Și era price între ei. Deci îi zic iarăși orbului: „Tu ce zici de el, că ți a deschis ochii?” Iar el a zis: „Proroc este”. Deci Jidovii nu credeau despre el, că a fost orb și a văzut, până când au chemat pe părinții celui ce a văzut; și i-au întrebat zicând: „Au acesta este fiul vostru, de care ziceți, că s'a născut orb? Cum de vede acum?” Răspuns-au lor părinții lui și au zis: „Știm că acesta este fiul nostru și cumcă s'a născut orb; iar acum, cum vede nu știm; sau cine i-a deschis ochii, noi nu știm: însuși este în vârstă, întrebați-l să grăiască însuși despre sine”. Acestea le au zis părinții lui pentru că se temeau de Jidovi: căci așa s'au fost sfătuit Jidovii, că de l va mărturisi cineva pe el că este Christos, să fie scos din sinagogă. Pentru aceasta au zis părinții lui: „Este în vârstă întrebați-l!”

Deci au chemat a doua oară pe omul care fusese orb, și i-au zis: „Dă mărire lui Dumnezeu, noi știm pe omul acesta că este păcătos”. Iar el a răspuns: „De este păcătos, nu știu; una știu, că am fost orb și acum văz”. Deci i-au zis iarăși: „Ce ți a

acterului românesc și național al Asociației — fără rezultat — ne-a lăsat testament verbal, când cu următoarele cuvinte a propus Adunării generale extraordinare convocată pentru 9 Iunie 1893 primirea Statutelor modificate: „...deci dacă noi vom fi la loc și vom fi creștini buni, institutul poate susține spre binele de obște și mărirea lui Dumnezeu și națiunii românești, până doară vor sosi alte vremuri mai bune.

făcut? Cum ți-a deschis ochii?” Răspuns-a lor: „Acum v'am spus și nu ați auzit: vreți să auziți iarăși? Au doar vreți să vă faceți și voi ucenicii lui?” Deci l-au ocărât și i-au zis: „Tu ești ucenicul lui: iar noi suntem ucenicii lui Moise. Noi știm că lui Moise i-a grăit Dumnezeu; dar pe acesta nu-l știm de unde este”. Răspuns-a omul și a zis: „Asta e minune, că voi nu știți, de unde este și el mi-a deschis ochii. Știm că Dumnezeu pe păcătoși nu-i ascultă; ci de este cineva cinstitor de Dumnezeu și face voia lui, pe acela el îl ascultă. Din veac nu s'a auzit, că ar fi deschis cineva ochii celui născut orb. De nu ar fi acesta dela Dumnezeu, nu ar fi putut face nimică”. Răspuns au ei și i-au zis: „În păcate te-ai născut tu tot și tu ne înveți pe noi”. Și l-au scos afară. Auzit-a Isus, că l-au scos afară; și aflându-l i-a zis: „Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?” Răspuns-a el și a zis: „Cine este Doamne, ca să crez în dînsul?” Și i-a zis Isus: „L-ai și văzut și e cel ce grăiește cu tine”. Iar el i-a zis: „Crez Doamne”.

Mai este credință (În atenția fetelor). Aceea ce se scrie aici este un fapt autentic, întâmplat în Berlin în luna trecută. O servitoare săracă a slujit la un milionar. Unicul copil al acestuia uimit de hărnicia servitoarei, a voit să o ia în căsătorie și adresându-i cuvinte de cerere în căsătorie. Fără multă cugetare servitoarea a respins cererea cu următoarele cuvinte: „Eu sunt catolică, iar Dvoastră protestant. O căsătorie mixtă nu vreau să fac, nici pentru milioanele Dtalii. Cu trei săptămâni după aceasta întâmplare fata a murit săracă, dar a devenit o catolică credincioasă și o lupătoare a lui Hristos.

Inspecție catehetică. În zilele de 8 și 9 Mai Reverendisimul canonic Ludovic Vida inspector catehetic a inspectat învățământul religios dela școlile secundare și primare din Sighet.

Din viețile sfinților

Tălharul
canonizat de Isus
Hristos

La 39 kilometri depărtare de la Ierusalim spre apus, cam la jumătatea drumului dintre Iaffa și orașul sfânt, a fost clădită, pe un deal, cetatea cândva vestită Natrun sau, cum s'a numit mai târziu Latrun, cetatea bunului tălhar. Tradiția susține că de aici s'a tras Dismas, care, împreună cu un alt tălhar, la porunca lui Pilat din Pont a fost răstignit deodată cu Isus; așa a vrut lumina rea să mai mărească durerea lui Isus, căci a fost răstignit între doi tălhari, ca și cum ar fi fost regele lor.

Merite neperitoare

Ce contrast minunat între cei doi tălhari! Amândoi sunt răstigniți pe cruce; amândoi văd virtuțile supraomenești ale lui Isus; amândoi aud că se roagă pentru inamicii săi, deci și pentru ei; amândoi simțesc nizuințele lui Isus, de a trezi conștiința lor — și totuși numai unul se întoarce, celalalt injură și mai departe și moare așa cum a fost viața lui întreagă, tălhar.

Dar nu era ușoară nici întoarcerea celui alt! Atârnat pe cruce, în mijlocul suferințelor, între chinuri de moarte a cere iertare de la un ult răstignit, a recunoaște de Dumnezeu pe cel mai umilit Fiu al omului, a cere de la El, ca să-l amintească întru împărăția sa, n'a fost ușor, aceasta a cerut multă tărie de suflet și eroism bărbătesc. Și chisr aici este taina biruinței tălharului celui bun, baza preamării lui, pentru că pe el însuși Isus l-a înșirat în numărul sfinților acolo pe cruce: „adevăr zic ție, azi cu mine vei fi în rai”.

Moștele lui

După mărturia sfintei Scripturi, oasele tălharului au fost frante, iar după ce au fost luați de pe cruce, au fost îngropați. Sfânta împărăteasă Elena — după trei sute de ani — împreună cu crucea lui Isus a aflat și crucile tălharilor. Dumnezeu, crucea și moartea tălharului bun, le-a preamărit cu minuni, pentru aceea sfânta biserică le cinstește. Moștele tălharului sfânt sunt păstrate în orașul Bologna, iar crucea, împreună cu cea mai mare parte a crucii lui Hristos, e așezată în marea biserică din Rome, numită a Sfintei Cruci. Amintirea sf. Dismas se prăznuiește în Biserica răsăriteană în 23 Martie, iar în cea apuseană și moartea lui Isus au avut loc

în aceeași zi și anume în 25 Martie și așa sf. Dismas tot în ziua aceasta a devenit sfânt. În biserica sf. Mormânt i s'a ridicat un altar și anume în capela sf. Elena, în imediată apropiere a locului, unde s'a găsit sf. Cruce.

Intâmplări minunate

În cursul veacurilor Dumnezeu în repetite rânduri l'a preamărit pe sf. Tălhar. În viața sf. Porfiriu, episcopul Gazei citim, că după suferințele, de mai mulți ani ale unei boli grele, s'a tras pe calea Crucii pe Calvar, între rugăciuni a avut viziuni: i-a apărut Mântuitorul cu sf. Dismas, care la porunca Mântuitorului l-a ridicat, l'a sărutat și l-a condus la Isus, care pogorându-se de pe cruce, a dat-o lui Porfiriu zicând: „Primește lemnul crucii și-l poartă credincios până la moarte!” Porfiriu atunci s'a trezit din vi-

ziune sănătos, a dus o viață sfântă și a încreștinat mulți păgâni și a murit ca episcop sfânt al Gazei, în 420.

Cinstea sf. Dismas e mare și azi. În anul 1744 a murit în orașelul bavarez Kaufbeuren o călugăriță sfântă, fericita Crescentia Höss, care l'a ales pe Dismas de patronul familiei și de patronul buneii morți fericite, dar l'a recomandat de sfânt păzitor al caselor împotriva tălharilor, pentru că sf. Dismas recompezează păcatele sale săvârșite cu aceea, că pe cinstitorii lui îi apără contra tălharilor. El exoperează păcătoșilor impietrijii întoarcere, celor buni moarte bună, muribunzilor tărie, biruință finală și bucuria raiului. În țările apusene mulți copii sunt botezați cu numele lui: așa numai în 1925 a murit în Italia episcopul de Acqui, Dismar Marchese.

împotriva celor fără de Dumnezeu. Trebuie, la începutul pontificatului său, să-i facem această bucurie, în care uniți cu toate puterile pentru împărăția lui Hristos, luptând și lucrând, vom inaugura o frumoasă eră a creștinismului.

Așa cheamă Comitetul Internațional al Congreselor Regelui lui Hristos pe toți catolicii lumii la congresul lui Hristos Rege, care va avea loc în 25—30 Iulie 1939 în Lyublj (Iugoslavia).

Ce a făcut Papa Piu XI pentru ajutorarea săracilor din Germania. Kölner Kirchenzeitung face o minuțioasă dare de seamă asupra ajutoarelor date de Papa Piu XI săracilor din Germania după războiul mondial. Marele Piu XI a continuat opera măreață de ajutorare a înaintașului său Benedict XV. La prima audiență acordată celor trei cardinali germani, a dat fiecăruia pentru distribuire între săraci câte 200.000 lire. Studenților universitari în 1925 a trimis 50.000 lire, iar după două luni a mai trimis 40.000 lire pentru studenții tuberculoși afară de aceasta a mai trimis guvernului Reichului 200.000 mii lire, ca din această sumă să se acopere tratamentul la Davos a o mulțime de copii tuberculoși. Pentru săracii Germaniei a mai trimis 500.000 lire, iar pentru elevii săraci 100.000 lire. Cardinalii Schulte și Bertram, cu alta ocazie, au obținut câte 150.000 lire pentru ajutorarea suferinșilor săraci.

Episcopul din Asna-bruch 50.000, iar președintele societății „Caritas” 500.000 lire au primit pentru acțiunea de ajutorare. În anul 1924 fondul de ajutorare a mamelor a primit 20.000 lire, iar pentru alte scopuri caritative s'au primit 1.200.000 lire. Tot în acest an alt milion a fost trimis pentru cei săraci și 40.000 metri stofă pentru copii săraci. Ajutorul dat în primii ani s'a ridicat la suma de 4.560.000 lire. Dealtcum Papa Piu XI a mai invitat și societățile caritative ale Americii pentru ajutorarea germanilor ajunși în mizerie. Aceasta invitație a avut ca rezultat o sumă tabuloasă în favoarea Germaniei.

Crucea mea

(variantă)

*Fă, Doamne, crucea mea cât mai ușoară
ori noi puteri îmi dă să mi-o pot duce
să nu cad orb sub propria mea cruce
— ajută-mă, din cerul Tău, Fecioară!*

*Tu știi, din lume, sufletul ce aduce
când omu-i slab și-ispite-l împresoară...
atâtea patimi mari azi mă doboară
și'ncearcă floarea vieții să-mi usuce.*

*De-am nizuit ca un păgân spre stele
și-am rătăcit ca fiul din Scriptură
Tu drumul Tău deschide-mi-l spre ele.*

*Voiu curăți a trupului meu sgară
și pavăză Te-oiu pune vieții mele;
— de pașii mei pierduți, acum Te'ndură!*

Emil Al. Micle

Credința și viața

Către catolicii lumii. Preafericitul Părinte Papa Piu XI în enciclica sa: „Cantitate Christi compulsi” în mod solemn a chemat pe toți catolicii la o mare datorie: „Noi jurăm cu toții în numele lui Dumnezeu; toți trebuie să ne unim într-o armată puternică și unitară împotriva adunărilor răutăcioase ca să mântuim societatea omenescă”. Aceasta a fost dorința inimii lui, la care până acuma nu s'a răspuns. Acuma se dă posibilitate de a o realiza.

Cei fără Dumnezeu și anticristii de orice nuanță au hotărât a descreștina pământul. Ei au declarat creștinismului războiul de nimicire; deja și vorbesc de apusul creștinismului. Mai ales în zilele de azi descreștinarea merge cu pași repezi.

E timpul suprem, ca și creștinii să se înțeleagă și din țară în țară să-și strângă mâinile și

să se unească într-o puternică și mare armată a împărăției lui Hristos.

Spre acest scop a fost convocat pe zilele de 25—30 Iulie a VI. congres internațional al lui Hristos Rege la Lyubljana (Iugoslavia). Acest congres trebuie să conducă pe coadune pe catolicii tuturor țărilor. „Imperativul timpului: renașterea creștinească” va fi tema congresului.

Trei zile vor fi consacrate consfătuirilor, iar cele două din urmă vor trebui să fie o splendidă manifestație a supunerii față de Isus.

Catolicii tuturor țărilor, cari au înțeles seriozitatea timpurilor și acei cari doresc să contribuie cu ceva la reincreștinarea lumii, sunt invitați cu toată dragostea la acest congres.

Acum avem un nou Papă, care dorește tot atât de tare, unirea tuturor creștinilor